

Datum van
inontvangstneming

:

28/05/2015

Zaak C-166/15

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

13 april 2015

Verwijzende rechter:

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija (Letland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

18 maart 2015

Appellanten:

Aleksandrs Ranks

Jurijs Vasiļevičs

Andere partijen in de procedure:

Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūra

Microsoft Corporation

(OMISSIS)

BESLISSING

Riga, 18 maart 2015

De Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija (bijzondere samenstelling van de kamer voor strafzaken van de regionale rechtbank Riga) (OMISSIS)

(OMISSIS) [samenstelling van de kamer]

heeft ter terechtzitting de strafzaak behandeld die tegen Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs is aangespannen op grond van artikel 149, lid 3, artikel 206, lid 2, en artikel 207, lid 2, van de Krimināllikums (Letse strafwetboek), en overweegt naar aanleiding van de hogere beroepen die door de openbare aanklager (OMISSIS) van het Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūra (openbaar ministerie voor financiële en economische criminaliteit), de advocaat

van de verdachten (OMISSIS) en de vertegenwoordiger van het slachtoffer (OMISSIS), Microsoft Corporation, zijn ingesteld tegen de uitspraak van de districtsrechtbank Riga-stad (voorstad Vidzemes) van 3 januari 2012 het volgende.

Overwegingen:

Feiten

Aleksandrs Ranks en **Jurijs Vasīlevičs** zouden zich schuldig hebben gemaakt aan de strafbare feiten van:

- artikel 149, lid 3, van de Krimināllikums (in de versie van 17 oktober 2002);
- artikel 206, lid 2, van de Krimināllikums, en
- artikel 207, lid 2, van de Krimināllikums, en in het bijzonder:
- de illegale verkoop van auteursrechtelijk beschermd materiaal dat wordt gereproduceerd of anderszins wordt gebruikt in strijd met het auteursrecht, door middel van het zich verenigen voor een misdadig doel;
- het illegaal en bewust gebruikmaken van andermans merk, waardoor wettelijk beschermde persoonlijke rechten en belangen ernstig worden geschaad, en
- het verrichten van niet geregistreerde economische activiteiten, waardoor wettelijk beschermde persoonlijke belangen ernstig worden geschaad.

[Or. 2]

Op 30 juli 2001 registreerde Aleksandrs Ranks zich op de startpagina van de website www.eBay.com onder de gebruikersnaam „s\$\$s-ranks”, die hij op 3 mei 2003 veranderde in „Softhome 1”, en op 27 augustus 2001 opende hij een PayPal-rekening (OMISSIS).

Op 13 januari 2003 registreerde Jurijs Vasīlevičs zich op www.eBay.com onder de gebruikersnaam „juri408”, die hij op 18 april 2004 door „Softhome*” verving, en op 29 december 2001 opende hij een PayPal-rekening (OMISSIS).

Tussen 28 december 2001 en 22 december 2004 deden Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasīlevičs, die zich met een misdadig doel verenigden, zich voor als vertegenwoordigers van het bedrijf Softhome Trading Group, Inc. [juridisch gevestigd te (OMISSIS) Letland] en als vertegenwoordigers van „Softhome”, „Softhome*” en „Softhome1”. Via www.eBay.com verkochten zij kopieën van auteursrechtelijk beschermd materiaal. Tijdens het onderzoek is het aantal niet nader genoemd, maar gaat om meer dan 3 000 kopieën van Windows 95, Windows 98, Windows 2000 Professional, Windows Millenium, Windows XP

Home 2002, Office 2000 Professional, Office XP Small Business en Office 2003. Bij de productie en distributie van de kopieën is inbreuk gemaakt op het auteursrecht van Microsoft Corporation.

Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļeviĉs hebben voor de verkoop van auteursrechtelijk beschermd materiaal een tijdens het onderzoek niet nader genoemd bedrag ontvangen. Vaststaat wel dat Aleksandrs Ranks via PayPal, het betaalsysteem van eBay.com, voor de verkoop van het auteursrechtelijk beschermde materiaal 40 600,40 Amerikaanse dollars (USD) ontving en dat op de rekening van Jurijs Vasiļeviĉs 252 948 USD werd gestort, zodat sprake is van een totaalbedrag van 293 548,40 USD, hetgeen overeenkomt met 161 451,42 Letse lats (LVL) of 229 724,67 EUR.

Door de activiteiten van Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļeviĉs, die zich met een misdadig doel verenigden, heeft Microsoft Corporation dus financiële schade geleden ten bedrage van 293 548,40 USD, hetgeen overeenkomt met 161 451,42 LVL of 229 724,67 EUR.

In het onderzoek aan het licht gekomen feiten

Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļeviĉs, die zich met een misdadig doel verenigden, hebben zich voorgedaan als vertegenwoordigers van „Softhome1” en hebben op 28 juni 2004 via www.eBay.com aan de Let Ģirts Melnbārdis een kopie van Windows Millenium Edition verkocht voor een bedrag van 89 USD, vermeerderd met 10 USD verzendkosten, in totaal dus 99 USD. Bij de verkoop was geen sprake van een nieuwe computer. Op 29 juni 2004 heeft Ģirts Melnbārdis het genoemde bedrag van 99 USD op de rekening van Jurijs Vasiļeviĉs (OMISSIS) [rekeningnummer] gestort en via de post het door hem gekochte product Windows Millenium Edition ontvangen.

Volgens de licentievoorwaarden van Microsoft Corporation, auteursrechthebbende van Windows Millenium Edition, het door Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļeviĉs op 28 juni 2004 verkochte product, mocht Windows Millenium Edition uitsluitend worden verkocht met een nieuwe computer („for distribution only with a new PC”). Auteursrechtelijk beschermd materiaal dat als gevolg van illegale activiteiten wordt verkocht, is overeenkomstig artikel 68, lid 3, van de Autortiesību likums (Letse auteurswet) aan te merken als piraterij. Ingevolge artikel 68, lid 1, van de Autortiesību likums wordt inbreuk gemaakt op het auteursrecht wanneer sprake is van activiteiten waarbij afbreuk wordt gedaan aan de vermogensrechten en de persoonlijkheidsrechten van de auteursrechthebbende, daaronder begrepen: 1) elke vorm van distributie van auteursrechtelijk beschermd materiaal zonder toestemming van de auteursrechthebbende.

Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļeviĉs, die zich met een misdadig doel verenigden, hebben hun illegale activiteiten voortgezet en hebben, zich daarbij

voordoend als vertegenwoordigers van het bedrijf Softhome [Or. 3] Trading Group, Inc. (Riga, Letland), aan een Duitser wiens identiteit niet is achterhaald, op een tijdens het onderzoek niet genoemd tijdstip, doch in ieder geval in 2004 (uiterlijk op 23 augustus) via www.eBay.com een kopie van Windows 2000 Professional OEM verkocht voor 123,50 EUR. De Duitser ontving via de post het door hem gekochte product Windows 2000 Professional OEM.

Blijkens deskundigenrapporten van 14 maart 2005 (OMISSIS) en 5 april 2005 (OMISSIS) is de cd-rom, waarop een bestand en het installatieprogramma van Microsoft Windows 2000 Profesional staan, illegaal. Overeenkomstig artikel 68, lid 3, van de Autortiesību likums moeten de 63 door de deskundigen onderzochte cd-roms, waaronder de cd-rom die aan de Duitser is verkocht, worden aangemerkt als piraterij.

De auteursrechthebbende van het computerprogramma Windows 2000 Professional is Microsoft Corporation. Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevič, die zich met een misdadig doel verenigden, hebben met het computerprogramma Microsoft Windows 2000 Professional dus een illegale kopie van het product van Microsoft Corporation verkocht. Bij de reproductie is inbreuk gemaakt op het auteursrecht van Microsoft Corporation.

Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs, die zich met een misdadig doel verenigden, hebben hun illegale activiteiten voortgezet en hebben, zich daarbij voordoend als vertegenwoordigers van het bedrijf Softhome Trading Group, Inc. [juridisch gevestigd te (OMISSIS) Letland], via www.eBay.com aan de Duitser Sergie Frieter een kopie van Windows 2000 Professional OEM verkocht en hem op 9 augustus 2004 [de volgende kosten] (OMISSIS) in rekening gebracht: 102,58 EUR voor het product, 4,50 EUR verzendkosten en 16,42 EUR btw (16 %), in totaal dus 123,50 EUR. Sergie Frieter betaalde via Paypal, het betaalsysteem van eBay, het genoemde bedrag van 123,50 EUR en ontving via de post het door hem gekochte product Windows 2000 Professional OEM.

Blijkens deskundigenrapporten van 14 maart 2005 (OMISSIS) en 5 april 2005 (OMISSIS) is de door de deskundigen onderzochte cd-rom, waarop een bestand en het installatieprogramma van Microsoft Windows 2000 Profesional staan, illegaal. Overeenkomstig artikel 68, lid 3, van de Autortiesību likums moeten de 63 door de deskundigen onderzochte cd-roms, waaronder de cd-rom die aan Sergie Frieter is verkocht, worden aangemerkt als piraterij.

De auteursrechthebbende van het computerprogramma Windows 2000 Professional is Microsoft Corporation. Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevič, die zich met een misdadig doel verenigden, hebben met het computerprogramma Microsoft Windows 2000 Professional dus een illegale kopie van het product van Microsoft Corporation verkocht. Bij de reproductie is inbreuk gemaakt op het auteursrecht van Microsoft Corporation.

Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs, die zich met een misdadig doel verenigden, hebben hun illegale activiteiten voortgezet en hebben, zich daarbij voordoend als vertegenwoordigers van het bedrijf Softhome Trading Group, Inc. [juridisch gevestigd te (OMISSIS) Letland], via www.eBay.com aan het Duitse bedrijf 2ndSoft 30 kopieën van Windows 98 Second Edition OEM verkocht en daarvoor op 27 oktober 2004 [de volgende kosten] (OMISSIS) in rekening gebracht: 54,60 EUR per product, 0,00 EUR verzendkosten en 0,00 EUR btw (16 %), in totaal dus 1 638 EUR. Het Duitse bedrijf 2ndSoft [Or. 4] stortte op 25 oktober 2004 het op de factuur vermelde bedrag van 1 638 EUR op de in de elektronische correspondentie vermelde rekening van Jurijs Vasiļevičs (OMISSIS) [rekeningnummer] bij de Sparkasse Bremen. 2ndSoft ontving via de post de door dit bedrijf gekochte producten Windows 98 Second Edition OEM, en het adres van de afzender was (OMISSIS).

Blijkens deskundigenrapporten van 14 maart 2005 (OMISSIS) en 5 april 2005 (OMISSIS) zijn de door de deskundigen onderzochte cd-roms illegaal. De cd-roms bevatten de volgende bestanden en installatieprogramma's: 30 cd-roms Microsoft Windows 98 Starts Here 4/98 en 30 cd-roms Microsoft Windows 98 Second Edition. Overeenkomstig artikel 68, lid 3, van de Autortiesību likums moeten de 63 door de deskundigen onderzochte cd-roms, waaronder die welke aan 2ndSoft zijn verkocht, worden aangemerkt als piraterij.

De auteursrechthebbende van de computerprogramma's Microsoft Windows 98 Starts Here 4/98 en Microsoft Windows 98 Second Edition is Microsoft Corporation. Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs, die zich met een misdadig doel verenigden, hebben met de computerprogramma's Microsoft Windows 98 Starts Here 4/98 en Microsoft Windows 98 Second Edition dus een illegale kopie van het product van Microsoft Corporation verkocht. Bij de reproductie is inbreuk gemaakt op het auteursrecht van Microsoft Corporation.

Het geld dat werd verkregen door middel van de verkoop van de producten – auteursrechtelijk beschermd materiaal van Microsoft Corporation – werd gelijk verdeeld tussen Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs.

Derhalve hebben Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs, die zich met een misdadig doel verenigden, zich schuldig gemaakt aan schending van artikel 15, leden 2 en 4 (vermogensrechten van de maker van het computerprogramma ten aanzien van het gebruik van het computerprogramma), en artikel 40 (recht om werken te gebruiken) van de Autortiesību likums, hetgeen overeenkomstig artikel 68 van de genoemde wet is aan te merken als inbreuk op het auteursrecht.

Verder hebben Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs, zich voordoend als vertegenwoordigers van het bedrijf Softhome Trading Group, Inc. [juridisch gevestigd te (OMISSIS) Letland], aan een Duitser wiens identiteit niet is achterhaald, op een tijdens het onderzoek niet genoemd tijdstip, doch in ieder geval in 2004 (uiterlijk op 23 augustus) via de website www.eBay.com het

product Windows 2000 Professional OEM verkocht. Het ging om een cd-rom, een gebruikershandleiding en een echtheidscertificaat („Certificate of Authenticity”). Op de cd-rom en het certificaat stonden het bij het LR Patentu valde (Lets octrooibureau) (OMISSIS) geregistreerde woordmerk „Windows XP Professional” van Microsoft Corporation, het bij het LR Patentu valde (OMISSIS) geregistreerde woordmerk „Microsoft” en het bij het LR Patentu valde (OMISSIS) geregistreerde beeldmerk „Flying Windows” van Microsoft Corporation.

Blijkens deskundigenrapporten van 14 maart 2005 (OMISSIS) en 5 april 2005 (OMISSIS) is de aan de Duitser verkochte cd-rom illegaal. Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs hebben zich bij hun gebruik van de merken die voorkomen op de door hen verkochte producten van Microsoft Corporation, dus schuldig gemaakt aan schending van artikel 4 (aan merken verbonden rechten), artikel 27 (illegaal gebruik van merken) en artikel 28 (aansprakelijkheid in geval van illegaal gebruik van merken) van de likums Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm (wet betreffende merken en oorsprongsbenamingen). **[Or. 5]**

Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs hebben hun illegale activiteiten voortgezet en hebben, zich daarbij voordoend als vertegenwoordigers van het bedrijf Softhome Trading Group, Inc. [juridisch gevestigd te (OMISSIS) Letland], op 9 augustus 2004 aan de Duitser Sergie Frieter via de website www.eBay.com een kopie van Windows 2000 Professional OEM verkocht. Het ging om een cd-rom, een gebruikershandleiding en een echtheidscertificaat („Certificate of Authenticity”). Op de cd-rom en het certificaat stonden het bij het LR Patentu valde (OMISSIS) geregistreerde woordmerk „Windows XP Professional” van Microsoft Corporation, het bij het LR Patentu valde (OMISSIS) geregistreerde woordmerk „Microsoft” en het bij het LR Patentu valde (OMISSIS) geregistreerde beeldmerk „Flying Windows” van Microsoft Corporation.

Blijkens deskundigenrapporten van 14 maart 2005 (OMISSIS) en 5 april 2005 (OMISSIS) is de aan Sergie Frieter verkochte cd-rom illegaal. Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs hebben zich bij hun gebruik van de merken die voorkomen op de door hen verkochte producten van Microsoft Corporation, dus schuldig gemaakt aan schending van artikel 4 (aan merken verbonden rechten), artikel 27 (illegaal gebruik van merken) en artikel 28 (aansprakelijkheid in geval van illegaal gebruik van merken) van de likums Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm.

Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs hebben hun illegale activiteiten voortgezet en hebben, zich daarbij voordoend als vertegenwoordigers van het bedrijf Softhome Trading Group, Inc. [juridisch gevestigd te (OMISSIS) Letland], op 27 oktober 2004 aan het Duitse bedrijf 2ndSoft via de website www.eBay.com 30 kopieën van Windows 98 Second Edition OEM verkocht. Het ging telkens om diskettes, een gebruikershandleiding en een echtheidscertificaat („Certificate of Authenticity”). Op de cd-rom en het certificaat stonden het bij het LR Patentu valde (OMISSIS) geregistreerde woordmerk „Windows” van Microsoft

Corporation, het bij het LR Patentu valde (OMISSIS) geregistreeerde woordmerk „Microsoft” en het bij het LR Patentu valde (OMISSIS) geregistreeerde beeldmerk „Flying Windows” van Microsoft Corporation.

Blijkens deskundigenrapporten van 14 maart 2005 (OMISSIS) en 5 april 2005 (OMISSIS) zijn de aan het Duitse bedrijf 2ndSoft verkochte cd-roms illegaal. Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļeviĉs hebben zich bij hun gebruik van de merken die voorkomen op de door hen verkochte producten van Microsoft Corporation, dus schuldig gemaakt aan schending van artikel 4 (aan merken verbonden rechten), artikel 27 (illegaal gebruik van merken) en artikel 28 (aansprakelijkheid in geval van illegaal gebruik van merken) van de likums Par preĉu zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm.

Door de activiteiten van Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļeviĉs heeft Microsoft Corporation financiële schade geleden ten bedrage van 5 096 LVL (7 250,95 EUR). Bovendien bestond er een risico voor de belangen van de nationale economie, aangezien de eerlijke concurrentie in het gedrang kwam en klanten werden misleid omtrent de kenmerken en kwaliteit van de verkochte producten, en kwam het belang van de consument bij een veilige en gereguleerde economische omgeving in gevaar. Er was tevens sprake van gevaar voor de beschermde belangen van Microsoft Corporation als bedoeld in artikel 4, lid 6, van de likums Par preĉu zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm. Zo heeft de persoon die de inschrijving van een merk heeft verkregen, het uitsluitende recht om derden te verbieden de volgende tekens in het economisch verkeer te gebruiken: **[Or. 6]** 1) tekens die gelijk zijn aan het merk en betrekking hebben op dezelfde waren of diensten als die waarvoor het merk is ingeschreven; 2) tekens die gelijk zijn aan of overeenstemmen met het merk en die worden gebruikt voor dezelfde of soortgelijke waren of diensten als die waarvoor het merk is ingeschreven, indien daardoor bij het relevante publiek verwarring kan ontstaan of sprake kan zijn van associatie met het merk. Volgens artikel 4, lid 8, zijn de volgende activiteiten verboden: 1) het gebruiken (aanbrengen) van de genoemde tekens op waren of de verpakking daarvan; 2) het aanbieden, in de handel brengen of daartoe in voorraad hebben van waren onder dergelijke tekens; 3) het aanbieden of verrichten van diensten onder dergelijke tekens; 4) het invoeren of uitvoeren van waren onder dergelijke tekens; 5) het gebruiken van de genoemde tekens in stukken voor zakelijk gebruik en in reclame.

Voorts heeft per 31 januari 2006 noch Aleksandrs Ranks noch Jurijs Vasiļeviĉs de bedrijven Softhome, Softhome*, Softhome1 en Softhome Trading Group. Inc. geregistreeerd.

Hieruit volgt dat zij tussen 28 december 2001 en 22 december 2004, bij het verkopen van auteursrechtelijk beschermde werken via www.eBay.com als vertegenwoordigers van Softhome Trading Group, Inc [juridisch gevestigd te (OMISSIS) Letland], Softhome, Softhome en Softhome1, aanhoudende en systematische economische activiteiten hebben verricht die zij niet hebben

geregistreerd. Met die activiteiten hebben Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs, door zich voor te doen als vertegenwoordigers van onbestaande bedrijven, de valse indruk gewekt dat hun activiteiten legaal en rechtmatig waren. Daardoor bestond er een risico voor de belangen van de nationale economie, kwam de eerlijke concurrentie in het gedrang en kwam het belang van klanten en consumenten bij een veilige en gereguleerde economische omgeving in gevaar. Ook werd afbreuk gedaan aan de wettelijk beschermde belangen van Microsoft Corporation. Het betreft de belangen die worden beschermd op grond van artikel 14 van de Autortiesību likums (persoonlijkheidsrechten van de auteur ten aanzien van de onschendbaarheid van zijn werk, namelijk het recht wijzigingen in en toevoegingen aan het werk of de titel daarvan toe te staan of te verbieden en het recht bezwaar te maken tegen verminking en andere wijzigingen van zijn werk, alsmede tegen andere auteursrechtelijke inbreuken die zijn eer of goede naam kunnen aantasten) en op grond van artikel 15 (exclusieve rechten van de auteur, namelijk – in de tot en met 3 april 2003 geldende versie – het recht om het computerprogramma te reproduceren, te verspreiden, te verhuren, door te geven, aan te passen en anderszins te wijzigen, om de verkregen resultaten te reproduceren en om het computerprogramma ter beschikking te stellen van het publiek, via de kabel of anderszins, op een specifiek gekozen tijdstip en plaats, en – in de sinds 4 april 2003 geldende versie – het recht om het computerprogramma te verspreiden, om het computerprogramma ter beschikking te stellen van het publiek, via de kabel of anderszins, op een specifiek gekozen tijdstip en plaats, om het computerprogramma te verhuren en uit te lenen aan het publiek, om het computerprogramma tijdelijk of permanent te reproduceren, om het te vertalen, aan te passen en anderszins te wijzigen en om de verkregen resultaten te reproduceren). Door de activiteiten van Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs heeft Microsoft Corporation dus aanzienlijke financiële schade geleden. De schade bedraagt 161 451,42 LVL (229 724,67 EUR).

In de in eerste aanleg gewezen uitspraak zijn **Aleksandrs Ranks** en **Jurijs Vasiļevičs** schuldig bevonden aan de strafbare feiten van artikel 149, lid 3, en artikel 206, lid 2, van de Krimināllikums. Zij werden veroordeeld tot gedeeltelijke vergoeding van de schade en werden verwezen in de kosten. **[Or. 7]**

Aleksandrs Ranks en **Jurijs Vasiļevičs** werden vrijgesproken van de op artikel 207, lid 2, van de Krimināllikums gebaseerde tenlastelegging.

De openbare aanklager (OMISSIS) van het Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūra is tegen die uitspraak in beroep gegaan wat de activiteiten betreft waarvoor zij werden vrijgesproken (OMISSIS) en wat de toegewezen schadevergoeding betreft.

De vertegenwoordiger (OMISSIS) van het slachtoffer, Microsoft Corporation, heeft ook hoger beroep ingesteld en vordert dat de aan Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs ten laste gelegde feiten bewezen worden verklaard en dat de schade volledig wordt vergoed.

De advocaat (OMISSIS) van de verdachten vordert in het namens verdachten ingestelde hoger beroep dat de in eerste aanleg gewezen uitspraak wordt vernietigd voor zover Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs uit hoofde van artikel 149, lid 3, en artikel 206, lid 2, van de Krimināllikums schuldig zijn bevonden en zijn veroordeeld tot betaling van schadevergoeding en tot betaling van de door Microsoft Corporation gemaakte proceskosten, alsmede dat zij worden vrijgesproken.

Bij beschikking van 16 mei 2012 heeft de Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija, samengesteld uit één enkele rechter, de hogere beroepen in behandeling genomen.

Bij uitspraak van 22 maart 2013 heeft de Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija de in eerste aanleg gewezen uitspraak van 3 januari 2012 vernietigd ten aanzien van de veroordeling van Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs op grond van artikel 149, lid 3, van de Krimināllikums en ten aanzien van de uiteindelijk opgelegde straf.

Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs zijn schuldig bevonden en veroordeeld uit hoofde van artikel 149, lid 3, van de Krimināllikums (in de versie van 17 oktober 2002). De uitspraak is voor het overige niet gewijzigd.

De openbare aanklager (OMISSIS) van het Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūra is in cassatieberoep gegaan tegen de uitspraak van de Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija van 22 maart 2013. Ook de advocaat van de verdachten (OMISSIS) heeft cassatieberoep ingesteld.

Het Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts (hoogerechtshof van de Republiek Letland) heeft bij uitspraak van 13 oktober 2013 de uitspraak van de Rīgas apgabaltiesa van 22 maart 2013 geheel vernietigd en de zaak voor afdoening terugverwezen naar de rechter in hoger beroep.

Bij beschikking van 8 oktober 2013 heeft de Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija, samengesteld uit één enkele rechter, de strafzaak met betrekking tot de aan Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasiļevičs ten laste gelegde strafbare feiten van artikel 149, lid 3, van de Krimināllikums (in de tot en met 31 december 2010 geldende versie), artikel 206, lid 2, van de Krimināllikums en artikel 207, lid 2, van de Krimināllikums opnieuw in behandeling genomen.

Tijdens de behandeling van de strafzaak door de rechter in hoger beroep heeft de advocaat van de verdachten (OMISSIS) namens de verdachten (OMISSIS) verzocht aan het Hof van Justitie van de Europese Unie een prejudiciële vraag voor te leggen over de uitlegging van artikel 4, lid 2, en artikel 5, leden 1 en 2, van richtlijn 2009/24/EG betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's. **[Or. 8]**

Toepasselijke bepalingen

Nationale bepalingen

1. Artikel 32 van de Autortiesību likums („Uitputting van het distributierecht”) bepaalt dat het distributierecht ten aanzien van een werk wordt uitgeput bij de eerste verkoop of anderszins vervreemding van het werk in de Europese Unie, indien de verkoop door de auteur zelf of met diens toestemming wordt verricht. Deze bepaling is uitsluitend van toepassing op werken die zijn vervat in concrete materiële objecten of kopieën daarvan en die zijn verkocht of anderszins zijn vervreemd.

Unierecht

1. Artikel 4, lid 2, van richtlijn 2009/24/EG van het Europees Parlement en de Raad luidt als volgt:

„De eerste verkoop in de Gemeenschap van een kopie van een programma door de rechthebbende of met diens toestemming leidt tot verval van het recht om controle uit te oefenen op de distributie van die kopie in de Gemeenschap, met uitzondering van het recht om controle uit te oefenen op het verder verhuren van het programma of een kopie daarvan.”

Artikel 5, lid 1, van de richtlijn luidt:

„Tenzij bij overeenkomst uitdrukkelijk anders bepaald is, is voor de in artikel 4, lid 1, onder a) en b), genoemde handelingen geen toestemming van de rechthebbende vereist wanneer deze handelingen voor de rechtmatige verkrijger noodzakelijk zijn om het computerprogramma te kunnen gebruiken voor het beoogde doel, onder meer om fouten te verbeteren.”

Artikel 5, lid 2, van de richtlijn bepaalt:

„Het maken van een reservekopie door een rechtmatige gebruiker van het programma kan niet bij overeenkomst worden verhinderd indien die kopie voor bovenbedoeld gebruik nodig is.”

Redenen waarom twijfel bestaat over de uitlegging van de Unieregeling

Volgens de Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija is het, gelet op de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie [arrest van het Hof van 3 juli 2012 (Grote kamer), UsedSoft, C-128/11] en ter wille van de uniforme uitlegging en toepassing van de genoemde bepalingen in de lidstaten wat de eisen betreft waaraan onderdanen van lidstaten van de Europese Unie moeten voldoen op het gebied van intellectuele eigendom (doorverkoop van computerprogramma's), noodzakelijk dat het Hof van Justitie van de Europese Unie uitlegt hoe het bepaalde in artikel 4, lid 2, en artikel 5, leden 1 en 2, van richtlijn 2009/24 in de zin van de richtlijn van het Europees Parlement en de Raad moet worden toegepast, en daarbij verduidelijkt wanneer sprake is van uitputting

van het auteursrecht, aangezien het Hof van Justitie als enige bevoegd is om de richtlijn uit te leggen.

Volgens artikel 1, lid 1, van de richtlijn worden computerprogramma's beschermd als werken van letterkunde. Betekent dit dat een computerprogramma niet tezamen met het echtheidscertificaat mag worden doorverkocht indien de verkoper geen deel van het computerprogramma behoudt?

Heeft de uitputting slechts betrekking op het distributierecht?

Heeft de auteursrechthebbende het recht om controle uit te oefenen, een vergoeding te ontvangen en de doorverkoop van computerprogramma's te beperken? **[Or. 9]**

(OMISSIS) [procesrechtelijke regeling] De Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

wijst de volgende beslissing:

Aan het Hof van Justitie worden de volgende prejudiciële vragen voorgelegd:

- 1) Kan een persoon die een van een „tweedehands” licentie voorzien computerprogramma heeft verkregen op een cd-rom die niet origineel is, maar werkt en door niemand anders wordt gebruikt, zich uit hoofde van artikel 5, lid 1, en artikel 4, lid 2, van richtlijn 2009/24 van het Europees Parlement en de Raad beroepen op het verval van het recht om controle uit te oefenen op de distributie van een exemplaar (kopie) van het computerprogramma, dat de eerste verkrijger van de rechthebbende met de originele cd-rom, die evenwel beschadigd is, heeft verkregen, wanneer de eerste verkrijger zijn exemplaar (kopie) heeft gewist of niet meer gebruikt?
- 2) Zo ja, mag een persoon die zich kan beroepen op het verval van het recht om controle uit te oefenen op de distributie van een exemplaar (kopie) van het computerprogramma, dan overeenkomstig artikel 4, lid 2, en artikel 5, lid 2, van richtlijn 2009/24 dat computerprogramma aan een derde persoon doorverkopen op een cd-rom die niet origineel is?

De behandeling van de strafzaak wordt geschorst totdat het Hof van Justitie uitspraak heeft gedaan.

Tegen deze beslissing staat geen beroep open.

(OMISSIS) [ondertekeningen]